

Наша

шуми

БРОЈ 71 ЈУНИ 2018

ЈП „МАКЕДОНСКИ ШУМИ”

**ДА ГИ ЗАШТИТИМЕ
ШУМИТЕ
ОД ПОЖАРИ**

Arbutus andrachne
(гол човек)

МАКЕДОНСКИ ШУМИ

во партнерство со природата

СЕРТИФИКАЦИЈА ВРАБОТУВАЊА

ЗАШТИТА

САЕМ

ЈП Македонски шуми потпиша МЕМОРАНДУМ ЗА СО-РАБОТКА со Фармахем, кој ја претставува Програмата за зачувување на природата во Македонија - ПЗП, Организацијата за поврзување на природни вредности и луѓе-ЦНВП и Јавното претпријатие Македонски шуми (ЈПМШ). Пилот подружница за сертификација на шумите е Равна река - Пехчево

14

ЈП „Македонски шуми„ објави оглас за вработување на неопределено време. На објавениот оглас се вработени 67 шумарски инженери со ВСС-Шумарски факултет, 58 шумарски техничари со ССС-ЗШУЦ, а останатите 49 се со ССС, односно шумски работници, дотурачи со механизација и ракувачи со градежни машини.

16

ЈП Македонски шуми континуирано секое лето презема мерки за заштита на шумите од пожари. Шумски пожар е секое неконтролирано горење на шума, шумско земјиште, без оглед на зафатената површина, интензитет и причина за негово настанување, кој опфаќа и горење на земјоделска површина и пасиште, поблиску од 200м до работ на шумата.

20

На Скопскиот цветен фестивал, кој на 12 и 13 мај се одржа по петти пат, со свои производи, за првпат учествуваа и ЈП Македонски шуми, при што беше претставено расадничкото производство на ЈП Македонски шуми.

29

04 БЛИЦ

Вработувања, Меморандуми за соработка

07 ЕДИТОРИЈАЛ

Не оставајте во шумата ништо, освен трагите...

08 ПЛАН И АНАЛИЗА

Програма за работа на ЈП

11 ИНВЕСТИЦИИ

Годишна инвестициона програма, 2018

14 СЕРТИФИКАЦИЈА

Меморандум за сертификација на шумите

16 ВРАБОТУВАЊА

Вработени кадри од шумарството

20 ЗАШТИТА

Заштита на шумите од пожари

25 АКТУЕЛНО

Други шумски производи

27 ПОШУМУВАЊЕ

Пролетно пошумување, 2018

29 САЕМ

5-ти Скопски Цветен фестивал

Весник на ЈП за стопанисување со шуми Македонски шуми

Издавач: ЈП Македонски шуми • За издавачот: Зоран Ѓорѓиев, директор

Главен и одговорен уредник: Соња Никчевиќ

Редакција: Соња Никчевиќ, Фатима Шкријељ • Издавачки совет: Зоран Ѓорѓиев,

Гордана Серафимовска Никола Лозановски,

м-р Борче Бојчовски, Никола Киров, м-р Костадинка Соколовска

Компјутерска подготовка: Графо Пром

Адреса: ЈП Македонски шуми, ул. Перо Наков 128, Скопје-тел. 02/2581 080-факс 02/2581 824

maksumi@mkdsumi.com.mk • www.mkdsumi.com.mk

БЛИЦ 01

ВРАБОТУВАЊА

Со објавување на Јавен оглас бр.2/2018 год. врз основа на член 37-и од Законот за јавните претпријатија ЈП „Македонски шуми“, вработи на неопределено време 67 шумарски инженери во еден ден, кадар кој е неопходен за остварување на зацртаните основни цели во работењето и покрај ангажирањето и рационалното искористување на сите вработени, водечка улога на работни места од кои се бара голема стручност треба да имаат кадри од областа на шумарството. Ние сме особено горди на фактот што за првпат во последните 20-тина години се вработени квалификувани стручни кадри од шумарството. Тоа гарантира стручност и компетентност во извршувањето на работата во шумарството, имплементација на нови и современи процеси со што се придонесува во тенденциите за работа според европските стандарди неопходни за приклучок кон европската иднина на државата и шумарството како значајна стопанска гранка“, изјави генералниот директор на ЈП Македонски шуми, Зоран Ѓорѓиев.

ЗАПОЗНАВАЊЕ НА НАЈНОВИТЕ ТЕХНОЛОГИИ ВО ПРОИЗВОДСТВОТО НА НАДОГРАДБИТЕ НА МЕХАНИЗАЦИЈАТА ВО ДОМЕНОТ НА ШУМАРСТВОТО

БЛИЦ 02

На покана на Палфингер Кран ПК ДОО Ријека, генералниот директор на ЈП Македонски шуми, **Зоран Ѓорѓиев** и претседателот на Управен Одбор на ЈП Македонски шуми, **Милутин Ристески**, присуствуваа на состанок со Директорот Андреј Рустја и Раководителката на секторот за продажба и маркетинг Наташа Раковиќ Рустја.

Посетата беше со цел запознавање на најновите технологии кои Палфингер кран ги применува во производството на надogradбите на механизацијата во доменот на шумарството. Палфингер е светски лидер во производство на надogradби на тешки товарни возила од сите видови.

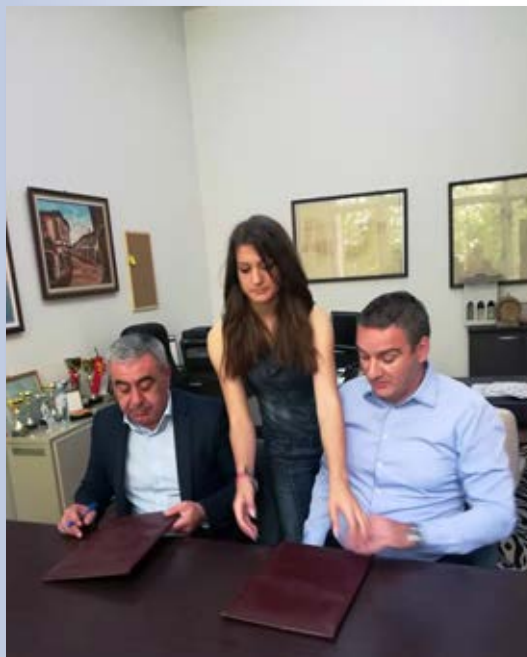
Палфингер Кран ПК ДОО Ријека е овластен застапник на светскиот производител Палфингер за Хрватска, БиХ, Македонија, Србија, Црна Гора, Косово и Албанија. Овие технологии своето место веќе го имаат во шумарствата во регионот (Хрватска, Србија, Словенија).

“Современите текови во производството, налагаат потреба од примена на најнови и најприменливи технологии во производството, а сите ние сме свесни за застареноста и непродуктивна технологија во ЈП Македонски шуми, која создава огромни проблеми и големи непредвидени расходи за нејзино одржување. Токму затоа одговоривме на поканата на овој реномиран производител и се надеваме дека, во догледно време ќе успееме да го обновиме возниот парк со нова механизација”- изјави ген. директор Зоран Ѓорѓиев.

ПОТПИШАН МЕМОРАНДУМ ЗА СОРАБОТКА МЕЃУ ЈП МАКЕДОНСКИ ШУМИ И СОЗШУ „ЃОРЧЕ ПЕТРОВ“ КАВАДАРЦИ

БЛИЦ
ОЗ

На 17.05.2018 година, во просториите на СОЗШУ „Ѓорче Петров“ Кавадарци, генералниот директор на ЈП Македонски шуми, **Зоран Ѓорѓиев** и директорот на училиштето, **Горан Велковски** потпишаа Меморандум за соработка, со кој се дефинира идната соработка меѓу двете институции во интерес на унапредување и популаризација на шумарската струка.

Македонски шуми ќе стипендира ученици од шумарска струка

Најдобрите ученици од шумарската струка во СОЗШУ „Ѓорче Петров“ Кавадарци кои ќе се истакнуваат во целокупниот наставен процес, а кои имаат посебен афинитет кон шумарството и екологијата ќе добиваат стипендија од ЈП Македонски шуми. Ќе изведуваат практична настава во претпријатието, а воедно имаат можност за вработување по завршување на образованието.»- рече генералниот директор, Зоран Ѓорѓиев.

Директорот на Македонски шуми најави заеднички проекти од истражувачки, развоен и научен карактер.

Директорот на СОЗШУ „Ѓорче Петров“ Кавадарци, Горан Велковски е задоволен со потпишувањето на овој меморандум за соработка, бидејќи е од големо значење за професионална надградба на учениците од шумарската струка.

Деновиве, учениците и професорите се ангажирани на уредување на училишниот двор. Хортикултурно е среден влезот на училиштето, а во сопствената работилница направени се клупи кои исто така се поставени во дворот на училиштето. Овој расадник на стручни кадри од областа на шумарството и земјоделството најавува интензивни соработки со компании од овие дејности, со цел подобра едукација на учениците.

УНАПРЕДУВАЊЕТО НА ЗАШТИТАТА НА ШУМИТЕ

На иницијатива на Министерството за земјоделство, шумарство и водостопанство, во соработка со Министерството за внатрешни работи и амбасадата на Италија започнаа преговори за преземање на мерки во унапредувањето на заштита на шумите, особено од бесправни сечи.

Љупчо Николовски, Министер за земјоделство, шумарство и водостопанство, изјави:

«Заштитата на шумите како природно национално богатство е еден од приоритетите на оваа Влада. Во тесна соработка со Министерството за внатрешни работи изминатите шест месеци спроведовме 359 заеднички акциски контроли, а беа одземени 510 метри кубни дрвна маса.

Со министерот за внатрешни работи Оливер Спасовски денеска присуствувавме на конференцијата на тема „Заштита на шумите, искуство и научени лекции од Италија“, заедно со амбасадорот на Италија, Карло Ромео и генералот на италијанската Карабиниера, Донато Монако. Целта на денешниот настан е унапредувањето на заштитата на шумите и искористување на италијанските искуства во делот на заштита од пожари и нелегална сеча на шумите. Заеднички со МВР и со помош на странските искуства во следниот период ќе преземаме мерки за заштита и одржливо стопанисување со шумите.»

ДА ГИ ЗАШТИТИМЕ ШУМИТЕ ОД ПОЖАРИ

Кампањата за заштита на шумите од пожари е веќе традиционална активност на Протвпожарниот сојуз на Македонија (ПСМ), ЈП Македонски шуми и Противпожарниот сојуз на град Скопје (ППС Скопје).

На соодветно организиран пункт на плоштадот Македонија беше изложен пропаганден материјал од областа на заштитата на шумите од пожари. Минувачите на плоштадот имаа прилика да се запознаат со тој материјал и да им биде потенцирана опасноста од шумските пожари, нивната штетност, но и улогата на граѓаните во спречувањето на нивното настанување. Акцентот беше ставан токму на последниот дел, односно минувачите се потсетуваа дека летната сезона на шумски пожари е на почетокот и сите треба да придонесеме за намалување на нивно настанување. Делењето на пропагандниот материјал на минувачите и запознавањето со неговата содржина беше направено од страна на млади активисти од Против пожарниот сојуз на град Скопје и лица вработени во ЈП Македонски шуми (Дирекција Скопје и Подружницата Караџица-Скопје).

„Кампањата Да ги заштитиме шумите од пожари е традиционална, а целта е да се укаже на потребата од превентивно делување во заштитата од пожари како активност која треба да ја подигне свеста на граѓаните за значењето на шумите.“- ни изјави проф д-р Никола Николов, претседател на Протвпожарниот сојуз на Македонија (ПСМ).

Не оставајте во шумата ништо, освен трагите на вашите чекори

Лето во шума. Воздухот повремено затреперува со пријатна свежина, иако се' мириса на топлина. Чекорам по патеката, го прескокам поточето кое за миг ме заплиснува со распрскана свежина. Нема луѓе. Нема никој.

Само шумата и јас, чекориме една во друга, една кон друга, јас во нејзината таинствена длабочина...таа во тајните на мојата душа.

И дишиме, двете. Со ист здив полека на почетокот, па забрвнато од забрзаните чекори. Застанувам. После потокот нема патека. На мене останува да ја искрчам со своите чекори, препуштени на опуштеност на пријатен мирис на грмушките прошарани со диво цвеќе. Стеблата на дрвата ја полнат својата сила од исконското на шумата...водата и земјата. И расте шумата, раззеленета, збушена, мислиш ќе препукне од свежина. Зелена и темна во далечината. Ме мами да навлезам подлабоко пробивајќи се низ густото шибје, кое, и кога ме гребе чинам, ме гали и се шири, ми прави пат до својата преградка. Миризба недоловена.

Густина која ме прегрнува, како да сака да ме заштити од загаденоста и вревата.

Длабоко со својата тишина. На тишината и ги кажувам зборовите, а таа ми ги

враќа. Разговарам со шумата.

Чекорам низ шибјето назад. Бескрај ми се причинува престојот во шумата, а само здив е.

Погледот ми го сече тажна глетка на скршени гранки.

Откорнати дрвја ...Зар и овде?—се прашувам.

Некои се на земјата, а некои во полупроцеп од својата средина висат во болка.

Од гранките наведнати над земјата, слушам крик. И дрвјата чувствуваат и болка и љубов и пријател и непријател. Со се' срце сакам да ме сметаат за пријател, да знаат дека ги сакам и дека после секоја прошетка низ шумата, полесно мирувам и послободно дишам.

Мојата душа е исполнета, духот освежен со чувство дека и шумата се движи. Како и човекот. И шумата шета низ своите сништа и лелеавоста на гранките. Занесено. Таа е секогаш нова, поинаква. Го менува својот лик, следејќи ја желбата на дрвјата за секојдневна промена. И животните се тука, ги чувствуваат иако се скриени зад некои свои закони, го чуваат својот простор на мирот и тишината. Шумата со се' што е во неа се движи. Нечујно, тивко, понекогаш диво и незапирливо, тече како планинските потоци кои ја сечат нејзината утроба и избираат измамници од сончевите зраци за да и' дадат живот.

Соња Никчевиќ

ПРОГРАМА ЗА РАБОТА на ЈП „Македонски шуми“, за 2018

ЈП „Македонски шуми“ во 2018 година планира да оствари вкупни приходи од основната и други дејности во износ од 2.149.458.306,00 денари и вкупни расходи во износ од 2.071.173.201,00 денари.

Според тоа, претпријатието планира да оствари позитивен финансиски резултат од работењето (добивка), така што по подмирување на придонесите и даноците од добивката, би остварило нето добивка во износ од 70.456.595,00 денари.

Планирано производство на дрвни сортименти

Во деловната 2018 год. ЈП „Македонски шуми“ планира да произведе вкупна бруто дрвна маса од 776.751 м³.

Од вкупно планираното производство на дрвни сортименти, ќе се произведе:

• Техничко дрво	123.136 м ³
• Огревно дрво	571.037 м ³
• Отпад собран после сеча	82.578 м ³

Според сортиментната структура во вкупната планирана бруто дрвна маса на ниво на ЈП „Македонски шуми“ за 2018 година, техничкото дрво учествува со 15,85%, огревното со 73,52%, а отпадот собран после сеча со 10,63%.

Од вкупно планираното производство за 2018 година, преку режиско искористување ќе се произведат 592.938 м³ или 85,42%, додека на сеча во државна нискостеблеста шума од страна на физички лица заради обезбедување на сопствени потреби отпаѓаат 14,58% или 101.235 м³.

Според квалитетот, од вкупната количина на техничко дрво, на трупци за режење отпаѓаат 112.102 м³ или 91%, додека на останато техничко дрво отпаѓаат 11.134 м³ или 9%. Во вкупната планирана количина на огревно дрво буката учествува со 53,82%, дабот со 43,93% и останати со 2,25%.

Во 2018 година се планира продажба на целокупното планирано производство на дрвни сортименти во вкупна количина од 724.630 м³ од кои 571.387 м³ огревно дрво, 123.236 м³ техничко дрво и 30.007 м³

отпад собран после сеча, како и на вкупната залиха од 2017 година, согласно Програмата за работа на ЈП „Македонски шуми“ за 2018 година.

Продажбата на дрвните сортименти е планирано да се врши Договорно со склучување на купопродажни договори и продажба од склад-малопродажба:

1. Продажба на техничка дрвна маса

а) Со склучување на рамковни договори за деловна соработка со годишни договори;

б) Со склучување на годишни договори врз основа на рамковен договор;

в) Со склучување на годишен договор без рамковен договор;

г) По пат на јавно наддавање.

2. Продажба на огревно дрво

а) Со склучување на годишни договори врз основа на рамковни договори;

б) Со склучување на годишни договори со здруженија на пензионери и синдикални

организации;

в) Со склучување на годишни договори со правни субјекти: регистрирани за промет на дрво и дрвни сортименти и за сопствени потреби;

г) По пат на јавно наддавање.

Во 2018 година се планира да се продолжи со имплементација на системот за електронско следење на дрвната маса во продажбата и издавање на електронска испратница согласно Законот за шумите член 69/а.

Со имплементација на системот за следење ќе се добие ефикасна продажба, навремена наплата и следење на испораката на дневна основа, како и следење на испораката на договорените количини по договори и купувачи и пратење на состојбата на залихите.

Од вкупно планираната количина за сеча (694.173 м³), 115.374 м³ или 16,62% ќе се посечат со сопствени работници, додека за сеча на 477.564 м³ или 68,80% ќе се користат услуги од надворешни извршители, а 14,58% или 101.235 м³ отпаѓа на планирана дрвна маса за сеча од страна на физички лица во државни нискостеблести шуми.

Во вкупно планираната дрвна маса за дотур (593.959 м³), дотурот со сопствени работници (92.128 м³) учествува со 15,51%, а дотурот со надворешни извршители (501.831 м³) со 84,49%.

Во вкупно планираната дрвна маса за превоз (388.517 м³), превозот со сопствени камиони (23.642 м³) учествува со 6,09%, додека превозот со надворешни извршители (364.875 м³) учествува со 93,91%.

Секторот за шумарство во 2018 година планира сечата, дотурот и превозот на шумските сортименти да се извршуваат со сопствени работници и надворешни извршители.

Вкупните трошоци за производство на огревно и техничко дрво се составени од директни и режиски трошоци. Директните трошоци за огревно дрво изнесуваат 615.986.917,00 денари, а за техничко дрво изнесуваат 96.500.062,00 денари и истите се распоредени по фази на работа. Во директни трошоци влегуваат трошоците во фазите сеча, дотур, утовар и превоз. Режиските трошоци за огревно дрво изнесуваат 898.344.954,00 денари, а за техничко дрво 199.030.871,00 денар. Во режиски трошоци влегуваат: манипулативна режија, (референти за искористување на шуми, манипуланти за дотур и превоз), управно-продажна режија (одделенија за продажба и набавка, механичарски работилници и одделенија за општи и заеднички работи), трошоци за дирекција, одделение за изградба и прочистување на патишта и одделение

за одгледување и заштита на шуми. Покрај директните и режиските трошоци, во планираната цена на чинење влегуваат и законските обврски, односно издвојување на средства за проста и проширена репродукција на шуми (според член 94 и 95 од Законот за шумите). Вкупните трошоци (директни и режиски трошоци и законски обврски) во зависност од предвидената количина за производство на огревно и техничко дрво, ја определуваат планираната цена на чинење. Според овие параметри, планираната цена на чинење на огреветото дрво на ниво на ЈП изнесува 3.208,42 ден/м³, а на техничкото дрво 2.784,99 ден/м³.

Рекапитуларот на финансиските резултати по дејности, каде што во планираните расходи се вклучени и директните и режиските расходи, покажува дека претпријатието својата основна дејност - производство на дрвна маса планира да ја изврши со добивка од 42.631.128,00 денари.

Реализацијата на планираното производство на шумски сортименти кое се извршува во тешки услови за работа во шумите (особено метеоролошките), условува потреба од соодветна патна инфраструктура. Заради рационално и профитабилно користење на шумите со кои стопанисува ЈП «Македонски шуми», во областа на шумските комуникации во 2018 година се планира изградба на патишта во вкупна должина од 229,90 км, реконструкција на патишта во вкупна должина од 329,95 км, како и прочистување на постоечката патна мрежа во должина од 1.327,95 км. За реализација на планските задачи за изградба, реконструкција и прочистување на патиштата се планираат трошоци во износ од 101.851.948,00 ден. со сопствена механизација и со други услуги.

ЈП «Македонски шуми» врши стручно-технички работи во приватните шуми, контрола на преносот и превозот на шумски сортименти и издавање на пропишана документација. Во 2018 година се планира да се означат вкупно 175.830 м³ од кои на техничко дрво отпаѓаат 15.168 м³ и на огревно дрво се 160.662 м³. Трошоците кои произлегуваат од работата во приватните шуми, согласно важечките законски прописи, ги обезбедуваат самите сопственици и за 2018 година се планираат во износ од 30.635.438,00 ден. Средствата пак, кои се очекуваат да се остварат по овој основ изнесуваат 43.856.925,00 денари.

Во расадниците во состав на ЈП «Македонски шуми» во 2018 година се планира производство на едно и двегодишни шумски и хортикултурни видови, во количина од 4.197.035 броја садници, од кои 2.603.035 класични и 1.594.000 контејнерски. Вкупните планирани трошоци за реализација на расадничкото производство изнесуваат 20.266.327,00 денари, а се очекуваат вкупни приходи од 36.963.985,00 денари.

Активностите во областа на одгледувањето на шумите, се базираат на обврските кои се пропишани со Посебните планови за стопанисување со шуми и

Програмата за проширена репродукција на шуми од МЗШВ.

Со Програмата за работа за 2018 година е утврден обемот на работите во делот на проширена репродукција на шумите на 814,80ха и проста репродукција на шумите кој изнесува 2.241,12ха.

По однос на Програмата за проширена репродукција на шуми се планираат средства и од Буџетот на Република Македонија. Собствените средства за проширена репродукција на шумите за 2018 година ќе бидат во висина од 50.595.325,00 денари, по основ на издвојување 3% од вредноста на исеченото дрво, франко камионски пат.

Во рамките на заштитата на шумите од пожари во 2018 година се планира навремено преземање на превентивни мерки, преку обезбедување на соодветна опрема, како и мобилизирање на соодветните служби. Трошоците за заштита на шумите од пожари, се планираат во износ од 10.831.964,00 денари.

Претпријатието моментално стопанисува со две државни ловишта (Лешница – Тетово и Полаки - Кочани) и две ловишта под концесија и тоа: Милисин-Гевгелија и Честово-Валандово. ЈП „Македонски шуми“, во 2018 година планира да оствари вкупен приход од лов и ловен туризам во износ од 3.013.211,00 денари и вкупни расходи во износ од 5.273.550,00 денари.

Основна цел во деловната и развојна политика на ЈП «Македонски шуми» во областа на вработеноста е оптимален број на работници за остварување на производството. Вкупниот број на работници во редовен работен однос на ниво на ЈП изнесува 1.998 работници.

• Вработени на неопределено време **1.998**

Исто така се планираат:

• планирани вработени на определено време

(сечачи и дотурачи) **325**

• апланирани нови вработувања **280**

ЈП «Македонски шуми» во 2018 година планира да изработи 19 ППСШ со вкупна површина од 98.125,30 ха, од кои 15.863,26 ха се разновозрасни, 12.470,91 ха се едновозрасни, 48.011,18 ха нискостеблени, 395,05 ха култури и 2.564,09 ха шикари или вкупно обрасната површина од 79.304,49 ха и 18.820,81 ха се необрасната површина.

Стручните проектантски работи ќе ги изврши Секторот за уредување на шуми и ловишта и проектирање во ЈП «Македонски шуми».

Вкупните планирани приходи од производство на дрвни сортименти на ниво на ЈП «Македонски шуми» за 2018 година изнесуваат 1.852.493.932,00 денари.

1. Приходите од производство на техничко дрво се планираат во износ од 384.175.930,00 денари и тоа :

• Приходи од продажба на шумски склад во висина од 382.976.430,00 ден.

• Приходи од сеча на пенушка во висина од 1.199.500,00 ден.

2. Приходите од производство на огревно дрво се планираат во износ од 1.440.598.102,00 денари и тоа :

• Приходи од продажба на шумски склад во висина од 179.448.700,00 ден.

• Приходи од продажба на склад во висина од 1.089.179.260,00 ден.

• Приходи од сеча на пенушка во висина од 171.970.142,00 ден.

3. Приходи од отпад собран после сеча во висина од 27.719.900,00 ден.

ЈП «Македонски шуми» во 2018 година планира да оствари вкупни **приходи** од основната и други дејности во износ од **2.149.458.306,00** денари и вкупни **расходи** во износ од **2.071.173.201,00** денари.

Според тоа, претпријатието планира да оствари позитивен финансиски резултат од работењето (добивка), така што по подмирување на придонесите и даноците од добивката, би остварило нето добивка во износ од **70.456.595,00** денари.

Владата на Република Македонија на својата Педесет и втора седница одржана на 30.01.2018 год. под точка:3 ја разгледа Програмата за работа на ЈП „Македонски шуми“, за 2018 год. како материјал за информирање.

Подготвила: Гордана Серафимовска

ГОДИШНА ИНВЕСТИЦИОНА ПРОГРАМА ЗА 2018 ГОДИНА

Инвестиционата програма ЈП „Македонски шуми„ ја донесува по усвојувањето на Програмата за работа за 2018 година на ЈП „Македонски шуми„ и во истата се вклучени сите инвестициони вложувања со цел да се обезбедат услови за поефикасно и попродуктивно работење на триесетте подружници одговорни за 859.427 ха површина државни шуми во Р.Македонија.

Извори на средства

Инвестиционата програма ЈП „Македонски шуми„ ја донесува по усвојувањето на Програмата за работа за 2018 година на ЈП „Македонски шуми„ и во истата се вклучени сите инвестициони вложувања со цел да се обезбедат услови за поефикасно и попродуктивно работење на триесетте подружници одговорни за 859.427 ха површина државни шуми во Р.Македонија.

Средствата за работа и развој на Јавното претпријатие се во рамките на планираната нето добивка која изнесува 70.456.595,00ден. од кои 95% или 66.933.765,00ден. можат да се користат за инвестиционно вложувања, додека другите 5% или 3.522.830,00ден. се одвојуваат на законски резерви.

Од можните 66.933.765,00ден. кои можат да се користат за инвестиции ЈП „Македонски шуми„ во 2018 год. планира да искористи 66.933.000,00ден.

Намена на инвестициите

Инвестиционата програма на претпријатието е вложување во набавка на основни средства за превоз

на дрвни сортименти, отварање и изградба на шумски патишта за превоз на дрвни сортименти заради поекономично стопанисување со шумите во државна сопственост со што би се намалиле дистанците за привлекување и превоз на шумските сортименти, а со самото тоа и трошоците во претпријатието што претставува предуслов за остварување на подобри финансиски резултати.

Планирани инвестиции за 2018 година се: Изградба и реконструкција на патишта,

Изградба и реконструкција на градежни објекти, Основни средства (товарни возила-камиони и теренски возила), Информатичка опрема и останати набавки.

Изградба и реконструкција на патишта

Во 2018 година се планираат средства за инвестициони вложувања во износ од 80.794.516,00 денари за изградба и реконструкција на шумски комуникации во должина од 589,74 км. Овие средства за изградба на патишта се влезени како трошок во Програмата за работа на ЈПМШ и средства во износ од 66.933.000,00 денари за останатите инвестиции (изградба и реконструкција на објекти, основни средства, информатичка опрема и останати набавки).

Изградба и реконструкција на градежни објекти

Според Стратегијата на ЈП „Македонски шуми“ за справување и гасење на шумски пожари се планира формирање на интерен тренинг центар со седиште во Подружница Бор – Кавадарци, а ќе биде дограден и адаптиран постоечки објект.

Исто така, се планира да се изврши реконструкција на трушница во Подружница Малешево–Берово, реконструкција на регионален склад Бањице–Гостивар, адаптација на објект за преработка на месо во државното ловиште Полаки-Кочани, како и оградување на ловиштата во Милисин-Гевгелија и Полаки-Кочани како и изградба на контролни станици во подружницата во Ресен. Средствата планирани за изградба и реконструкција на овие градежни објекти се во износ од 13.847.000 денари.

Основни средства (товарни возила-камиони и теренски возила)

Со набавка на нови товарни и теренски возила ќе се овозможи квалитетно и навремено извршување на планираните задачи односно навремен транспорт на дрвните сортименти и секако заштеда на финансиски средства, односно поголема профитабилност на претпријатието.

Финансиските средства планирани за набавка на 8 камиони и 7 теренски возила-џипови се во износ од 39.554.000 денари.

Информатичка опрема

Се планира набавка на нова опрема-рачни компјутери (уреди за следење на дрвна маса) за работа во тешки теренски услови и друга потребна компјутерска опрема, печатари и фотокопири; изработка на софтверско решение за следење на судски предмети; софтвер за управување со документи и архивирање, софтверско решение за обработка на податоци за Посебни Ловностопански Основи со општа ловно стопанска основа и надградба на постоечко софтверско решение (ГИС) и мрежна опрема со која ќе се замени дел од постоечката која е дотраена и подложна на чести дефекти. Предвидени средства за оваа набавка се во износ од 12.137.000 денари.

Останати набавки

За осовременување на расадничкото производство се планира да се инвестира во набавка на мрежа за засенување на расадникот во Свети Николе, како и поставување на систем „кап по кап“,

Вкупно предвидени средства за останати набавки се во износ од 1.395.000 денари.

Потребните финансиски средства за изградба и реконструкција на градежните објекти е утврдена врз основа на потребниот материјал и работна рака, согласно предмер и пресметка за соодветниот објект.

Цената на чинење на основни средства, опрема и останатите набавки е утврдена согласно пазарните цени, а количините согласно потребите за навремено и квалитетно извршување на работните задачи.

Владата на Република Македонија на својата Педесет и втора седница одржана на 30.01.2018 год. под точка: 4 ја разгледа Годишната инвестициона програма за 2018 год. на Јавното претпријатие за стопанисување со државните шуми „Македонски шуми,“ - Скопје и ја донесе Одлуката за давање согласност на Годишната инвестициона програма за 2018 год., бр.12-915/1 од 20.12.2017 год. усвоена од Управниот одбор на седница одржана на 22.12.2017 година.

Подготвила: Марена Ангова -Сечкова

Директорот на ЈП Македонски шуми, Зоран Ѓорѓиев во посета на канцеларијата на ТИКА во Скопје

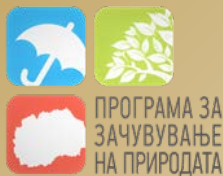
Врз основа на минатогодишната посета на шумарството во Турција и средбата со претставникот на ТИКА, д-р Махмут Чевик, кој најави позитивен пристап во разгледување, на можностите да помогнат во реализација на проектите од Стратегијата за заштита на шумите од пожари, директорот на ЈПМШ Зоран Ѓорѓиев оствари средба со претставникот на ТИКА во Р. Македонија, г-дин Ајтекин Ајдин. На средбата се разговараше за теми од областа на шумарството и проектите кои во моментот се актуелни во ЈПМШ, а се поврзани со Стратегијата за заштита на шумите од пожари, отпочнувањето на формирање на тренинг центарот во Кавадарци и доопремување со противпожарни возила. Г-дин Ајтекин Ајдин изрази подготвеност за идна и го истакна задоволството за досегашната соработка. Во име на успешната соработка во изминатиот период и идна плодна соработка меѓу двете институции, директорот Зоран Ѓорѓиев му врач Плакета-Благодарница на домаќинот, со искрени желби за остварување на започнатите проекти.

Делегација од шумарството на Р. Бугарија во работна посета на ЈП Македонски шуми

Гости на генералниот директор на ЈП Македонски шуми, Зоран Ѓорѓиев беа претставници од шумарството во Р. Бугарија, предводени од извршниот директор на Агенцијата за шуми на Р. Бугарија од Софија, инж. Григор Гогов и инж. Дамјан Дамјанов, директор на Државното претпријатие од Благоевград. На средбите одржани во ПШС "Равна река"-Пехчево и ПШС "Малешево"-Берово се разменети искуства од шумарствата на двете страни. На билатералната средба присуствуваат и претставници на Министерството за земјоделие, шумарство и водостопанство на Р.Македонија, Јурант Дика и др.проф Александар Трендафилов од Шумарскиот факултет во Скопје, како и претставници на домаќините и Помошник директорот за комерцијално работење, м-р Борче Бојчовски. Со вакви средби се унапредува соработката меѓу шумарствата на двете земји, а разменета на искуства од работењето ќе придонесе во унапредувањето и зацврстувањето на меѓусебната соработка во иднина.

Потпишан Меморандум за соработка за Сертификација на шумите во ЈП Македонски шуми

На 05.06.2018 година, во просториите на ЈП Македонски шуми се потпиша МЕМОРАНДУМ ЗА СОРАБОТКА. Со Меморандумот за соработка ќе се обезбеди основа за соработка меѓу Фармакхем, кој ја претставува Програмата за зачувување на природата во Македонија - ПЗП, Организацијата за поврзување на природни вредности и луѓе-ЦНВП и Јавното претпријатие Македонски шуми (ЈПМШ). Меморандумот го потпишаа претставници на институциите, носители на проектот за сертификација на шумите во Р. Македонија: Марјана Шушлевска (ПЗП), Сашо Петровски (ЦНВП) и во име на генералниот директорот на ЈП Македонски шуми Зоран Ѓорѓиев, помошник директорот за комерцијално работење во ЈПМШ, м-р Борче Бојчовски.

-Имајќи го предвид вниманието и напорите кои на глобално ниво се вложуваат за да се намалат негативните ефекти од климатските промени и улогата која ја имаат шумите во таа насока;

-Знаејќи дека шумите имаат важна улога во апсорпција на ЦО2 од атмосферата;

-Свесни за фактот дека шумите се важно живеалиште за многу видови широм светот;

-Потенцирајќи ја улогата на шумите во заштитата на почвата од ерозија, заштита од поплави и регулација на водниот режим;

-Препознавајќи ја важноста на дрвото како енергетски ресурс за многу домаќинства, како сировина за дрвната индустрија и стопанска гранка која обезбедува приход за многу сопственици на шуми и вработување на илјадници луѓе во овој сектор;

-Земајќи ги предвид сите екосистемски услуги на шумите, вклучително и улогата во развојот на туризмот, можноста за рекреација и обезбедувањето на пејсажна убавина.

СЕРТИФИКАЦИЈА

На 05.06.2018 година, во просториите на ЈП Македонски шуми се потпиша МЕМОРАНДУМ ЗА СОРАБОТКА.

Со Меморандумот за соработка ќе се обезбеди основа за соработка меѓу Фармахем, кој ја претставува Програмата за зачувување на природата во Македонија - ПЗП, Организацијата за поврзување на природни вредности и луѓе-ЦНВП и Јавното претпријатие "Македонски шуми (ЈПМШ)". Меморандумот го потпишаа претставници на институциите, носители на проектот за сертификација на шумите во Р. Македонија: Марјана Шушлевска(ПЗП), Сашо Петровски (ЦНВП) и во име на генералниот директорот на ЈП Македонски шуми Зоран Ѓорѓиев, помошник директорот за комерцијално работење во ЈПМШ, Борче Бојчовски.

Настанот имаше добра медиумска покриеност, а на присутните новинари им беше доставена Информација за настанот кој има исклучително важно значење за иднината на дрвопреработувачката индустрија во Р.Македонија и имплементација на современите текови во шумарството.

ЈП „Македонски шуми“ како активен чинител во обезбедување и унапредување на одржливото стопанисување со шумите во Република Македонија, отпочнува процес на промоција, подготовка и спроведување на сертификација на шумите.

По претходно направени анализи и следење на начинот на сертификација на шумите во опкружувањето и пошироко, ЈП „Македонски шуми“ влегува во пилот-проект за примена на една од шемите за сертификација на шумите во Европа и светот PEFC (Programme for Endorsement of Forest Certification) систем за сертификација на шумите со кои стопанисуваат во Р. Македонија.

PEFC е најголемата глобална сертификациска шема според која се сертифицирани преку 300 милиони хектари шума ширум светот. Строгите правила на PEFC, проверката на терен која ја изведува независен орган и националниот контекст кој е одразен во националниот стандард за одржливо стопанисување со шумите (ОСШ) даваат сигурност за одржување на еколошките, социјални и економски функции на шумите.

За таа цел, во текот на 2018 година ЈП „Македонски шуми“ со помош на ЦНВП Македонија и Програмата за зачувување на природата во Македонија, проект на Швајцарската агенција за развој и соработка (SDC) ќе работи на пилот проект за подготовка за сертификација на една шумско стопанска единица во рамки на подружницата „Равна Река“ – Пехчево.

Проектот ќе опфати повеќе активности, меѓу кои: подготовка на внатрешни протоколи за управување во сертифицирано шумско подрачје; набавка на заштитна опрема за теренските работници; обука на стручниот кадар и теренските работници за примена на одржливи шумски

практики; адаптација на стопанисувањето на шумите според барањата на националниот стандард за ОСШ кој е донесен во согласност со меѓународниот стандард на PEFC.

“После подолг период на размислување дека на Р. Македонија, односно на шумарството во Р. Македонија е потребна сертификација на шумите, пристапуваме кон овој процес. Сертификацијата на шумите која ја започнуваме во ЈП Македонски шуми” многу ќе помогне во пласманот на производи и полупроизводи од дрво на странскиот пазар. На барање на дрвопреработувачите во Р. Македонија и Сојузот на Стопанските комори на Р. Македонија, новиот менаџерски тим на ЈПМШ со согласност на Владата на РМ, отпочнува со пилот проект за сертификација на шумите. Овој пилот-проект ќе покаже каде сме ние како Јавно претпријатие кое стопанисува со шумите во државна сопственост, во целиот процес,, колку сме подготвени и кои работи треба да ги преземеме за подобрување и унапредување на процесот на работа, со цел да се вклучиме во активните процеси кои се случуваат во шумарствата од регионот, Европа и светот. Денес потпишуваме Меморандум за соработка со Фармахем, кој ја претставува Програмата за зачувување на природата во Македонија - ПЗП, Организацијата за поврзување на природни вредности и луѓе-ЦНВП и Јавното претпријатие “Македонски шуми (ЈПМШ)”, за старт на пилот-проект во ПШС “Равна река”-Пехчево, врз основа на кој понатаму ќе се приспособуваме на барањата на модерното стопанисување со шумите во РМ, изјави за медиумите Борче Бојчовски, помошник директор за комерцијално работење во ЈПМШ, кој во име на генералниот директор на ЈПМШ, Зоран Ѓорѓиев го потпиша Меморандумот за соработка.

Подготвила Соња Никчевик

ШУМАРИТЕ ЈА ДОБИЈА СВОЈАТА ШАНСА

Со објавување на Јавен оглас бр.2/2018 год. врз основа на член 37-и од Законот за јавните претпријатија ЈП „Македонски шуми“, вработи на неопределено време 67 шумарски инженери, кадар кој е неопходен за остварување на зацртаните основни цели во работењето и покрај ангажирањето и рационалното искористување на сите вработени, водечка улога на работни места од кои се бара голема стручност треба да имаат кадри од областа на шумарството. Овој факт гарантира стручност и компетентност во извршувањето на работата во шумарството, имплементација на нови и современи процеси со што се придонесува во тенденциите за работа според европските стандарди неопходни за приклучок кон европската иднина на државата и шумарството како значајна стопанска гранка.

ЈП „Македонски шуми“, стопанисува со шумите во државна сопственост на вкупна површина од 859.427 ха или 90% од вкупната површина под шума во РМ (остатокот се приватни шуми), во што спаѓа одгледување, заштита и користење на шумите, со чие извршување претпријатието треба да обезбеди трајно зачувување и зголемување на вредноста на шумите, како и постојано зголемување на нивниот прираст и на нивните општокорисни функции. Претпријатието врши и други дејности, кои се во врска со основните дејности, а придонесуваат за подобро искористување на капацитетите на претпријатието. Такви дејности се: лов, одгледување на дивеч, собирање и доработка на други шумски производи, ловен туризам и друго.

ЈП „Македонски шуми“ користењето на шумите го врши плански согласно Посебните планови за

стопанисување со шуми, на начин кој обезбедува трајно зачувување на нивната површина и зголемување на вредноста на шумите, постојано зголемување на нивниот прираст и принос како и зачувување и унапредување на нивните општокорисни функции кои се во насока на одржлив развој и унапредување на животната средина. Заштитните функции на шумите се остваруваат преку заштита на земјиштето и други објекти од ерозија, влијание на водниот режим и режимот на ерозивните наноси, заштита на хидромелиоративните системи и објекти, заштита на населби и објекти од јавен и локален интерес во државна и приватна сопственост. Производните функции пак на шумите се во насока на производство на дрво и други производи од шумата.

Јавното претпријатие “Македонски шуми” е организирано така што дејноста заради која е основано, да ја врши на начин со кој се обезбедува:

техничко-технолошко и економско единство; ефикасност во работењето; заштита и унапредување на добрата од општ интерес.

Развој и усогласеност на сопствениот развој со вкупниот стопански развој, согласно Годишна програма за работа според предвидувањата со Посебните планови за стопанисување со шуми.

Основна интенција во остварувањето на планираното производство според Програмата за работа е зголемување на обемот и квалитетот на производството, со истовремено намалување на трошоците на работењето, особено имајќи предвид дека претпријатието својата дејност ја извршува со самофинансирање. Ангажирање на обучена работна сила во делот на производството на шумски сортименти, заради рационално користење на шумите и изработка на квалитетни производи со највисока пазарна цена. Поголемо ангажирање на инженерско техничкиот кадар во следење и организирање на процесот на производство, со што би се намалиле сите тесни грла, како што се:

Воспоставување на шумски ред, со што ќе се олесни дотурот и ќе се направи коефикасен; Усогласување на динамиката помеѓу трите фази на производство; Правилно и рационално користење на техниката која што е во употреба; Зголемување на процентот на учество на поквалитетни класи кај техничкото дрво, со што ќе се зголеми финансискиот ефект од работењето.

Како резултат на напред наведено, јавното претпријатие има обврска да обезбеди стручно извршување на работите и мерките, па затоа од големо значење е да се поставуваат стручни кадри на работни места од кои се бара голема стручност и одговорност. Основна цел во деловната и развојна политика на ЈП «Македонски шуми» во областа на вработеноста е оптимален број на работници за остварување на производството.

Во ЈП “Македонски шуми” повеќе години наназад се намалува бројот на вработени на неопределено време, најмногу со природен одлив (пензионирање). Поради тоа, реално се судира со проблемот на недостиг од соодветни

кадри, при што треба да се има предвид фактот дека во последните години вработувањата кои се вршени на неопределено време се со несоодветни кадри. Покрај тоа, со зголемување на старосната граница за пензионирање, во претпријатието се чувствува недостиг на млади и соодветно обучени кадри од областа на шумарството, кои би требало да ја преземат носечката улога во извршувањето на основната дејност на претпријатието. За остварување на зацртаните основни цели во работењето, покрај ангажирањето и рационалното искористување на сите вработени, водечка улога на работни места од кои се бара голема стручност треба да имаат кадри од областа на шумарството како што се: раководители на Шумско – стопанските единици, одговорни за заштита на шумите, шефови на расадниците, за одржливо стопанисување со шумите од големо значење е и уредувањето на ШСЕ и планирањето во шумарството

Според квалификационата структура на постојниот број вработени, во претпријатието од вкупно вработени со високо образование, според горенаведените потреби, се заклучи дека во претпријатието постоеше реален недостиг на кадри од профилите на шумарски инженери и шумарски техничари.

Поради сето тоа, а имајќи го предвид фактот што соодветната кадровска екипираност е битен предуслов за успешно извршување на работните задачи, ЈП „Македонски шуми“ во Програмата за работа за 2018 година планираше нови вработувања на неопределено време, за кои се планирани финансиски средства за бруто плати.

На Педесет и втората седница одржана на 30.01.2018 год. под точка:3 Програма за работа на ЈП „Македонски шуми“, за 2018 година Владата на Република Македонија заклучи дека се дава одобрение на реализацијата на планираните нови вработувања, исклучиво само за производниот процес. Согласно Нацрт-записникот од Педесет и втората седница на Владата на Р.Македонија, ЈП „Македонски шуми“, врз основа на Барање бр.02-843/3-1 од 29.12.2017 година од Министерството

за финансии доби согласност за новите вработувања на неопределено време, согласно Програмата за работа во која за тековната година се обезбедени финансиски средства.

Исто така врз основа на член 20-б став (7) и (8), а во врска со член 20-а став (1) од Законот за вработените во јавниот сектор, Министерството за информатичко општество и администрација даде позитивно мислење на Годишниот план за вработување за 2018 година на ЈП за стопанисување со државните шуми „Македонски шуми“, - Скопје. На објавениот оглас се вработени 67 шумарски инженери со ВСС-Шумарски факултет, 58 шумарски техничари со ССС-ЗШУЦ, а останатите 49 се со ССС, односно шумски работници, дотурачи со механизација и ракувачи со градежни машини.

“Со објавување на Јавен оглас бр.2/2018 год. врз основа на член 37-и од Законот за јавните претпријатија ЈП „Македонски шуми“, вработи на неопределено време 67 шумарски инженери во еден ден, кадар кој е неопходен за остварување на зацртаните основни цели во работењето и покрај ангажирањето и рационалното искористување на сите вработени, водечка улога на работни места од кои се бара голема стручност треба да имаат кадри од областа на шумарството. Ние сме особено горди на фактот што за првпат во последните 20-тина години се вработени квалификувани стручни кадри од шумарството. Тоа гарантира стручност и компетентност во извршувањето на работата во шумарството, имплементација на нови и современи процеси со што се придонесува во тенденциите за работа според европските стандарди неопходни за приклучок кон европската иднина на државата и шумарството како значајна стопанска гранка“, изјави генералниот директор на ЈП Македонски шуми, Зоран Ѓорѓиев.

Thuja occidentalis „smaragd“, туја
Возраст 1+4
Висина 1,0 – 1,50
Цена 600,00 денари + 18% ддв

Chamaecyparis alumi
Возраст 1+5
Висина до 1м.
Цена 600,00 денари + 18% ддв

Chamaecyparis elvodi
Возраст 1+5
Висина до 1м.
Цена 500,00 денари + 18% ддв

Дрвни видови:

Pinus nigra - црн бор
Pinus silvestris - бел бор
Cupressus arizonica - аризонски чампрес
Pseudotsuga taxifolia - дуглазија
Picea excelsa - смрча
Abies alba - ела
Pinus maritime - приморски бор
Robinia pseudoacacia - багрем
Quercus sp - даб
Fraxinus spp - јасен
Koelreuteria paniculata - керлеутерија
Albicia julibrissim- албиција
Acer spp- јавор
Castanea sativa- питом костен
Разни широколисни

Picea excelsa - обична смрча
Возраст 1+5
Висина 1,0 – 1,20
Цена 500,00+ддв 18%

МАКЕДОНСКИ
ШУМИ

во партнерство со природата

УЛ. „Пиро Наков“ б.б.
1000 Скопје, Р. Македонија
Тел: +389 (0)2 1234567
Факс: +389 (0)2 1234567
mail:mkdsumi@mkdsumi.com.mk
web:www.mkdsumi.com.mk

www.mkdsumi.com.mk

1

МАКЕДОНСКИ
ШУМИ

во партнерство со природата

РАСАДНИЧКО ПРОИЗВОДСТВО ВО ЈП МАКЕДОНСКИ ШУМИ

ЈП “Македонски шуми” во својот состав има специјално организирани површини расадиници во кои се произведува високвалитетен посадочен материјал од иглолисни и широколисни дрвни видови. Расадиниците кои се наоѓаат во состав на ЈП “Македонски шуми” одговараат на природните макро и микро услови, орографските, климатските, педолошките, хидролошките и други услови. Во расадиниците на ЈП “Македонски шуми” на годишно ниво во зависност од обврските пропишани со Законот за шуми се произведуваат од 3 500-4 500.000 садници. Производството се врши по генеративен пат (семе) од издвоени семенски насади. Производството на посадочниот материјал се извршува по класична и контејнерска метода. Со контејнерска метода се добиваат шумски садници со балиран коренов систем, со возраст е од 1 до 2 години во зависност од дрвниот вид. Ваквата садница со постигнување на физиолошка и физичка возраст е подготвена за пошумување без да го наруши својот животен тек и не страдаат од „биолошки шок“.

• **Класичното производство** т.е. садници со гол корен се произведуваат во леи во расадини. Садниците произведени по оваа метода се со старост од 2 до 3 години кај иглолисни дрвни видови и 1 до 2 година кај листопадните дрвни видови. Се вадат без бусен се пикираат и се дистрибуираат на терен каде што се врши пошумување.

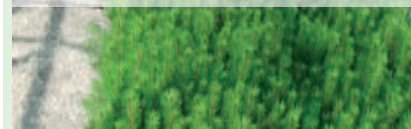
• **Контејнерско производство** се изведува во расадиниците: Свети Николе, Куманово и Струмица. Класично производство на шумски садници се изведува во расадиници: Берово, Делчево, Кавадарци, Радовиш, Кичево, Прилеп, Скопје, Ресен, Велес, Демир Капија, Демир Хисар и Гевгелија. Производството е од автохтони и алохтони дрвни видови кои се од посебен интерес за шумарството.

• **Декоративен посадочен материјал** се произведува во расадиниците во Кавадарци, Свети Николе, Радовиш и Куманово од иглолисни и широколисни дрвни видови (сејаници, ожиленици, резници).

Ценовник на декоративни садници од ЈП Македонски шуми

Декоративни видови:

Betula verrucosa - Бреза
Eleagnus angustifolia- Маслина
Cupressus arizonica - чампрес
Chamaecyparis lawsoniana “ellwoodii” - Хамаципарис
Hamaciparis - Chamaecyparis lawsoniana “tin tin”
Thuja occidentalis “smaragd” - Туја
Thuja rozentalis - Туја
Thuja occidentalis - Туја
Thuja occidentalis “Sunkist” - Туја
Thuja woodward - Туја
Populus alba - Топола
Juniperus bulevardi- Смрека
Albizzia julibrissin- Албиција
Sophora japonica-japonski bagrem- Софора
Koelreuteria paniculata - Келреутерија

Thuja occidentalis „Sunkist“, зелена туја
Возраст 1+5
Висина до 1 м.
Цена 600,00 денари + 18% ддв

Thuja occidentalis „Sunkist“, зелена туја
Возраст 1+5
Висина до 1м.
Цена 600,00 денари + 18% ддв

Thuja rozentalis - туја
Возраст 1+4
Висина 1,0 – 1,50
Цена 500,00 денари + 18% ддв

Thuja woodward - тогчеста туја
Возраст 1+4
Висина 0,60 – 0,80
Цена 500,00 денари + 18% ддв

ЗАШТИТА НА ШУМИТЕ ОД ПОЖАРИ

Шумски пожар е секое неконтролирано горење на шума, шумско земјиште, без оглед на зафатената површина, интензитет и причина за негово настанување, кој опфаќа и горење на земјоделска површина и пасиште, поблиску од 200м до работ на шумата.

Шумските пожари сериозно го нарушуваат животот и здравјето на луѓето, неповратно го уништуваат шумскиот потенцијал, ја деградираат природата и животната средина и причинуваат значителни материјални штети и финансиски трошоци.

Најчест причинител за појава на шумски пожари (во 99% од случаите) е човекот, а громот и самозапалувањето на шумата како причина за настанување на пожар е само со 1%. Пожари предизвикани од човекот може да бидат намерни-подметнати пожари и ненамерни-од невнимание при палење на стрништа, палење пасишта, фрлени опушоци, сообраќајна незгода, искра од алат при работа, искра од ел.далеководи, приготвување скара во шума, палење логорски оган, палење депонии и др.

✓ Согласно **Закон за заштита и спасување** (Сл. весник на РМ бр.67/04), **Закон за пожарникарство** (Сл.весник на РМ бр.67/04), **Закон за шумите** (Сл.весник на РМ бр.64/09), **Правилникот за посебните мерки за заштита на шумите од пожари** (Сл.весник на РМ бр.82 од 19.05.2015 година), и согласно Годишниот оперативен план кој го изработуваат подружниците, при настанување на шумски пожар ЈП Македонски шуми има обврска да даде **прв одговор** со гасначи и средства за гаснење.

Одтука следува дека ЈП Македонски шуми има обврска да презема **превентивни, подготвителни и директни мерки за заштита на шумите од пожари**. Превентивните мерки се преземаат со цел едукација и подигање на јавната свест кај населението за опасностите од шумските пожари, **подготвителните мерки** се преземаат со цел да се постигне максимална подготвеност да се одговори во случај на настанување на пожар, а **директните мерки** се преземаат за време на траењето на пожарот, со цел за неговото локализирање и гаснење.

Значењето на превентивните и подготвителните мерки е поголемо ако се знае дека секој износ на финансиски средства, потрошен за овие мерки е добро инвестиран и е секогаш помал од износот на направени трошоци за: директна мерка (гаснење), за управување со опожарена површина после гаснење (санација, пошумување, одгледување, заштита и пополнување на пошумената површина), а особено ако на ова се додаде и направената штета на шумскиот фонд.

Јавни кампањи за превентивно делување од областа заштита на шумите од пожари

Во мај и јуни 2018 година, ЈП „Македонски шуми“ во соработка со други институции, спроведе две јавни кампањи помеѓу граѓаните за опасноста од шумските пожари во рамки на превентивно делување од областа заштита на шумите

✓ На 18.06.2018 година Противпожарниот сојуз на РМ и Противпожарниот сојуз на Град Скопје во соработка со ЈП „Македонски шуми“ ја реализираше заедничката кампања „**Да ги заштитиме нашите шуми од пожари**“ која се одржа на Плоштадот „Македонија“ во Скопје. За време на кампањата, преставници на ЈП „Македонски шуми“, Противпожарниот сојуз на РМ и Противпожарниот сојуз на Град Скопје вршеа информативни разговори во врска со опасностите од шумски пожари при што беа поделени флаери, информативни брошури и примероци од последниот број на списанието „Наша шуми“.

✓ Од средината на месец мај 2018 година ЈП „Македонски шуми“ отпочна со реализација на кампањата „Лето без пожари“ во соработка со МВР на РМ. Кампањата „Лето без пожари“ се реализираше на патарините, граничните премини и на фреквентни места во повеќе градови на Македонија.

Подготвителни мерки кои ЈП „Македонски шуми“ ги презема за заштита на шумите од пожари во 2018 година

Подготвителните мерки за заштита на шумите од пожари се спроведуваат во текот на целата година, и нивното спроведување овозможува подготвено и организирано да го дочекаме настанатиот шумски пожар. ЈП „Македонски шуми“ согласно постојните законски регулативи, ги презеде следните подготвителни мерки:

✓ Подготовка на **Годишен оперативен план за заштита на шумите од пожари**-во текот на ноември и декември 2017г., сите 30 Подружници на ЈПМШ изработија ГОП за заштита на шумите од пожари за 2018 година.

✓ Како дел од подготвителни мерки за заштита на шумите од пожари е и мерката **набавка и проверка на исправноста на технички средства и алати за заштита од шумски пожари**.

Во 2017 година ЈП „Македонски шуми“ изврши **набавка на алати и технички средства за заштита на шумите од пожари**: секири, лопати, копачи, гребла, метални метли, сорови, мултифункционални алатки за гаснење на шумски пожари, лимени табли (со натписи: забрането палење оган во шума и за забрането напасување), рачни радиостаници со што се обезбеди минимално потребниот број на алатки во Подружниците, согласно Правилникот за минимално потребни технички средства за заштита од пожари.

- Со цел подобро и поефикасно организирање на **набљудувачко-известувачка служба** за брза дојава при појава на пожари, особено во критичниот период во годината, во текот на април 2018год. инженерите во АЕК извршија проверка на радиофреквенциите на старите радиостаници со кои располагаат Подружниците во склоп на ЈП „Македонски шуми“, и ја утврдија нивната компатибилност со новите рачни радиостаници.

ЗАШТИТА НА ШУМИТЕ ОД ПОЖАРИ

✓ Набавка и одржување на превозни средства за организиран транспорт на гасначи и опрема за гаснење на пожари

Со одлука на Владата на РМ за трајно користење на движни ствари, Министерството за земјоделство, шумарство и водостопанство на РМ преотстапи на ЈП „Македонски шуми“ две специјални возила за прва интервенција (**едно теренско возило со пумпа и едно теренско возило-цистерна со носивост од 7000л.**), кои беа дадени како донација во 2012 од страна на ТИКА-Република Турција.

На 09.11.2017г. со одлука на Владата на РМ, Дирекцијата за заштита и спасување со договор за времено користење преотстапи на ЈП Македонски шуми, **4 специјални возила за прв одговор и брза интервенција при појава на шумски пожари** Great Wall Steed 5, 4x4 со резервоар и пумпа, кои беа распределени во 4 Подружници: ПШС „Малешево“-Берово, ПШС „Кожув“-Гевгелија, ПШС „Лопушник“-Кичево и ПШС „Караџица“-Скопје, со што ќе се помогне за побрза интервенција при гаснење на пожари на целата територија на РМ.

МЕРКИ ЗА БЕЗБЕДНОСТ НА ГАСНАЧИ НА ПОЖАРИ

Во однос на безбедноста при извршувањето на обврските на гасначите на пожари, како приоритетна беше набавка на лична заштитна опрема за гасење шумски пожари. Во почетокот на 2017 година ЈП „Македонски шуми“ изврши набавка на 60 комплети заштитна опрема за гаснење на пожари на отворен простор, кои беа распоредени во 8 подружници: ПШС „Малешево“-Берово, ПШС „Плачковица“-Радовиш, ПШС „Беласица“-Струмица, ПШС „Саланџак“-Валандово, ПШС „Кожув“-Гевгелија, ПШС „Бор“-Кавадарци, ПШС „Црн бор“-Прилеп и ПШС „Бабуна“-Велес.

ОДРЖАНИ ОБУКИ ВО 2018 ГОДИНА

За вработените во ЈП „Македонски шуми“, на 14 и 15 март 2018 година во просториите на Центарот за управување со кризи-Скопје се одржа дополнителна **Обука за вработени на ЈПМШ на тема: Интегриран систем за превенција и рано предупредување за шумски пожари МКФФИС** која се состоеше од два дела: теоретски и практичен дел.

На обуката присуствуваа вработени од Секторот за заштита на шумите, надзор внатрешна контрола и шефовите по заштита на шумите и екологија од Подружниците.

На 27.04.2018, Дирекцијата за заштита и спасување одржа обука на вработени во ЈП „Македонски шуми“ со која беа објаснети **техничките карактеристики на специјалните возила за прв одговор и начинот на користење на пумпите при локализирање и гасење на шумски пожар**. По одржаниот теоретски дел на обуката, претставниците на ДЗС извршија и практична демонстрација на употреба на опремата при гасење пожар на отворен простор. На обуката присуствуваа претставници на Секторот за заштита на шумите од дирекција на ЈП Македонски шуми, вработени од ПШС Малешево-Берово, ПШС Кожув -Гевгелија, ПШС Караџица-Скопје, ПШС Лопушник-Кичево и ПШС Бор-Кавадарци.

За потребите ЈП „Македонски шуми“ во Кавадарци на 30.05.2018год., Шумарскиот факултет при УКИМ-Скопје, организираше и одржа обука за гаснење на шумски пожари. Обуката се состоеше од два дела: теоретски и практичен. Теоретскиот дел од обуката го одржа проф. д-р Никола Николов во СОЗШУ „Ѓорче Петров“ во Кавадарци, при што беа објаснети основите на горењето, алат

и опрема, техники и тактики за гаснење на шумски пожари и основите на горењето, алат и опрема, техники и тактики за гаснење на шумските пожари и основи на безбедноста при гасење шумски пожари.

Практичниот дел да се состоеше од практична обука за познавање на алатот и опремата, негово користење, техники и тактики за локализирање на шумските пожари. На обуката присуствуваа претставници на Секторот за заштита на шумите од дирекција на ЈП Македонски шуми, вработени од следните подружници ПШС Малешево-Берово, ПШС Кожув -Гевгелија, ПШС Караџица -Скопје, ПШС Лопушник Кичево и ПШС Бор-Кавадарци.

Формирање на тренинг центар за заштита на шумите од пожари

Согласно, Стратегијата за развој на заштитата на шумите од пожари, фитопатолошки и ентомолошки појави, со акционен план за реализација на проекти и набавки, за потребите на ЈП Македонски шуми-Скопје се пристапи кон реализација на активностите предвидени со Стратегијата а пред се: Формирањето на тренинг центар за заштита на шумите од пожари, во Подружницата „Бор“ од Кавадарци, со што ќе се овозможи тренинг и обука на кадар за командување со гаснење на пожарите, тренинг и обука на гасначи, обука на кадар за изработка на Годишни Оперативни Планови за заштита на шумите од пожари, а воедно ќе може да се користи за редовни тренинзи и обуки за другите сектори во рамките на ЈП Македонски шуми.

“По донесувањето на одлуката за формирање на тренинг центарот за заштита на шумите од пожари, Секторот за заштита на шумите при ЈП Македонски шуми, презема активности во

насока на реализација на проектот:

- Завршени се административно–правните работи што резултираше со поднесување на електронска апликација до Министерство за транспорт и врски, за доделување на КП 1667-1 на трајно користење (земјиште на кое се наоѓа постоечкиот објект).

- Ангажирано е проектантско биро кое го изготви проектот за објектот со цел добивање дозвола за градба и изведување на градежните активности

- По добивањето на Одлуката за трајно користење на КП1667/1, ќе се поднесе до Општина Кавадарци, Барање за добивање на дозвола за градење

Пралелно со претходно изнесеното се преземаат активности и се контактираат можни подржувачи за заокружување на финансиската конструкција за градежните активности и набавката на канцелариска опрема и наставни помагала.

Додека пак, за набавка на хардвер и софтвер за тренинг центарот, набавка на специјални возила за гаснење на шумски пожари и обука на обучувачи кои ќе работат во тренинг центарот, како и за повеќе други проекти предвидени со Стратегијата за заштита на шумите, ќе се бараат средства од разни фондации, донаторски организации и помагатели. “- ни рече Помошник директорот на Секторот за заштита во ЈП Македонски шуми, Николчо Киров.

Подготвила Соња Никчевиќ

ДА ГИ ЗАШТИТИМЕ ШУМИТЕ ОД ПОЖАРИ

На 18.06.2018 година на плоштадот Македонија во Скопје, со почеток во 11:00 часот, се одржа јавна кампања под наслов: Да ги заштитиме шумите од пожари. Кампањата е веќе традиционална активност на Протвпожарниот сојуз на Македонија (ПСМ), ЈП Македонски шуми и Противпожарниот сојуз на град Скопје (ППС Скопје). На соодветно организиран пункт на плоштадот Македонија беше изложен пропаганден материјал од областа на заштитата на шумите од пожари. Минувачите на плоштадот имаа прилика да се запознаат со тој материјал и да им биде потенцирана опасноста од шумските пожари, нивната штетност, но и улогата на граѓаните во спречувањето на нивното настанување. Акцентот беше ставан токму на последниот дел, односно минувачите се потсетуваа дека летната сезона на шумски пожари е на почетокот и сите треба да придонесеме за намалување на нивно настанување. Делењето на пропагандниот материјал на минувачите и запознавањето со неговата содржина беше направено од страна на млади активисти од Против пожарниот сојуз на град Скопје и лица вработени во ЈП Македонски шуми (Дирекција Скопје и Подружницата Краџица-Скопје). Оваа активност беше пропратена и од медиумите (24 Вести и телевизија Алфа). За медиумите изјави дадоа Претседателот на ПСМ, проф.д-р Никола Николов и Претседателот на ППС Скопје, г-дин Никола Бојковски.

РАБОТНИ СОСТАНОЦИ ЗА ИНТЕГРИРАНА КОНТРОЛА ВО ОБЛАСТА НА КОРИСТЕЊЕТО НА ДРУГИ ШУМСКИ ПРОИЗВОДИ

Во текот месец мај 2018 година, ЈП „Македонски шуми“ одржа низа на работни состаноци за контрола во областа на користењето на други шумски производи, со сите Подружници во состав на претпријатието. Учество на состаноците имаа Шумочуварската служба на ЈП „Македонски шуми“ со референтите и раководителите, како и командирите на Шумска полиција и Државните инспектори од ДИШП.

Работните состаноци се одржаа во Подружниците во Штип, Кавадарци, Македонски Брод, Скопје и Берово во период од 3-ти до 29-ти мај 2018 година.

Главна тема на сите состаноци беа контролата на користењето на други шумски производи, согласно законските прописи. Беа разгледани досегашните состојби од регистрацијата на физички лица – собирачи, и правни лица – фирми откупувачи на други шумски производи кои се водат во регистрот на ЈП „Македонски шуми“, и се констатира дека бројот на регистрирани субјекти се намалува од година во година, што преставува загрижувачка појава.

На состаноците се разгледаа тековните проблеми и недостатоци при целиот процес на известување на субјектите, нивна регистрација, заедничка контрола на теренот и размена на информациите, се дискутираше и донесоа заеднички препораки и заклучоци.

Воведна тема на состаноците беше преглед на постојните законски прописи од областа на други шумски производи, и постапката на контрола согласно пропишаните регулативи.

Закон за шуми – член 72 и правилниците кои произлегуваат од него:

- „Правилник за видовите на други шумски производи и начинот на користење и собирање на други шумски производи“ (Службен весник на РМ бр. 155/2011)

- „Правилник за содржината на посебните планови

за стопанисување со шуми, посебните планови за одгледување и заштита на шуми и годишните изведбени планови“

- „Правилник за висината на цената на штети во шума“

Закон за заштита на природата - член 23 и правилници од него:

- Правилник за издавање дозвола за собирање на засегнати и заштитени диви видови растенија, габи и животни и нивни делови

- Листи за утврдување на строго заштитени и заштитени диви видови - црвени листи

- Упатство за поблиски податоци за издавање дозвола на стоки кои се увезуваат – извезуваат под ознака Д4 – член 8 - CITES сертификат

Во согласност со претходните законски прописи, се разгледаа и Правилниците на ЈП Македонски шуми (од март 2013), во кои детално се пренесени законските прописи:

- „Правилник за определување на видот, количината, местото, времето и начинот на собирање на други шумски производи од растително потекло“

- „Правилник за издавање на дозволи за собирање, договори за преостапување на собирањето и откупот и за водење евиденција за други шумски производи“

•Одржливо собирање на други шумски производи по принципите на добра собирачка пракса (обука и Прирачници за собирачи)

Во состав на Правилниците се изработени и попрецизни Упатства за нива примена :

•Упатство за издавање дозволи за собирање на физички лица и водење Регистер за издени годишни дозволи за собирање

•Упатство за склучување Договори за откуп на ДШП на правни лица, и издавање Потврда за упис во Регистер на откупувачи со склучен договор

•Упатство за Пресметка на надомест на вкупно откупени ДШП по количина и вредност од регистрирани правни лица – откупувачи на ДШП

•Упатство за пополнување на обрасците за други шумски производи за Годишен производствен план

• Упатство за примена на Календарот за собирање од страна на Подружниците на ЈП Македонски шуми

•Упатство за контрола на собирањето и откупот на ДШП

•Упатство за примена на Календарот за собирање и ограничувања кај поедини видови (боровинка и модра смрека)

Во дискусиите и излагањата констатирано е дека ефикасната контрола во областа на други шумски производи се состои во два дела и тоа :

1.Административна контрола на собирањето, откупот и прометот со ДШП:

•МЗШВ Сектор за шумарство и лов – законски и казни одредби за други шумски производи, годишно овластување - Согласно или овластување на ЈП Македонски шуми за уредување на областа - Дозволи, Договори (евиденција) преку водење Регистри

•Инспекторат за шумарство и ловство – регистрација на фирми окупувачи, откупни пунктови, превозни средства

•МЖСПП Управа за природа – Дозволи, Д4 дозвола (CITES сертификат) за извоз

•АХВ – регистрација на оператор со храна Решение за откупен пункт (регистер)

•Пазарен инспекторат (внатрешен промет и трговија со ДШП)

2.Контрола и инспекција на собирањето и откупот со ДШП на терен:

•Шумочуварска служба на ЈП МШ : легитимирање собирачи, во шумочуварскиот реон и на шумско контролните рампи: преглед на сите средства со кои се превезува или пренесуваат други шумски производи:

•Шумска полиција: шумско контролните рампи: Легитимирање; преглед на транспортни средства,

места каде се чуват други шумски производи; Привремено одземање на предмети и средства

•Инспекторат за шумарство и ловство – окупувачи, отстапувачи

•Гранична Полиција : легитимирање на собирачи во граничен појас

•МВР : легитимирање на сите учесници

За спроведување на Систем на интегрирана контрола на областа на ДШП е потребно да се постави Мрежа на информирање и комуникација - регионално поврзување помеѓу :

•МЗШВ, МЖСПП, ЈП - Размена на податоци за сите регистрирани субјекти со договори за откуп, дозволи за собирање, откупни пунктови и централни магацини, превозни средства,

•Инспектори на ДИШЛ , Шумска полиција, МВР со гранична полиција, полиција, и Шумочуварска служба на ЈП преку размена на :

-Листи на физички лица со дозволи за собирање (извод од регистри на собирачи)

-Листи на правни лица со договор за откуп (извод од регистри на откупувачи)

-Листи на превозни средства и овластени лица на правните лица

-Откупни пунктови : локација и овластени лица за откуп, транспортни средства

Со ефикасна интегрирана контрола ЈП Македонски шуми ќе може да ги исполни сите законски обврски, и да ја унапреди областа преку собирање и обработка на податоци и поставување на :

•База на податоци за информирање на институциите и јавноста

•Редовни известувања за пријавени незаконски активности на терен

•Предлози за ограничување или забрани до надлежни институции

•Редовно известување на договорените откупувачи за состојбите

•Информирање на јавноста преку веб-страница на ЈП Македонски шуми

Подготвил: Панче Николов

ПРОЛЕТНО ПОШУМУВАЊЕ

2018

Вработените во дирекцијата на ЈП “Македонски шуми” – Скопје, на почетокот на април, 2018 година учествуваа во пролетното пошумување садници по основ редовни пошумувања и според Годишните планови на подружниците. Вработените во дирекцијата на ЈП Македонски шуми од Скопје учествуваа во пошумувањето кое се изврши на локацијата ШСЕ”Пчиња”, м.в. Драганово, оддел 30, с. Миладиновци. на површина од 1ха со околу 2000 садници на даб и јасен, видови предвидени со Шумско стопанските основи и Годишните планови на подружницата. Теренот за пошумување е соодветно подготвен, во кордони од вработените во ПШС Караџица. Садењето на садниците се вршеше под контрола на шумарски инженери и техничари, а по засадувањето грижата за пошумените садници се врши со соодветни одгледни мерки од страна на стручни лица. Убавиот пролетен ден придонесе за прекрасна работна атмосфера што секако ќе биде гаранција за успешно зафаќање и раст на садниците, што всушност е крајна цел. Инаку, пошумувања, секоја пролет се извршуваат и во останатите 30 подружници на ЈП Македонски шуми во Р. Македонија.

ЈП “Македонски шуми” од 2008 до 2016 година го спроведувааше проектот на Владата на Република Македонија, Акцијата „Ден на дрвото засади ја својата иднина“.

Во сите изминати акции досега ЈП „Македонски шуми“ беше задолжено да обезбеди садници за пошумување на утврдени локации. Бевме задожени да бараме локации за пошумување покрај населени места и блиску до пристапни патишта, како и косини покрај автопатиштата и средишниот простор на автопатиштата, покрај езерата и сл. Најчесто овие површини беа несоодветни за пошумување со шумски видови садници. Повеќето од површините се пошумувани повеќе пати (во повеќе акции).

За да се утврди успешноста на акцијата ЈП „Македонски шуми“, во периодот септември-октомври 2016 година направи теренски и финансиски анализи, според кои Акцијата Ден на дрвото, во ваква форма не е успешна.

По направената анализа за процентот на прифат на садниците за период од 2008 -2016 година на ниво на ЈП утврдено е дека процентот на зафатеност изнесува 21%, односно од вкупниот број на пошумени садници од 35.211.986 прифатени се или преживеале 7.394.518 садници.

ЈП “Македонски шуми” и пред почнување на Акцијата Ден на дрвото вршеше редовни пошумувања и пошумувања со програмата за проширена репродукција (за споредба од 2002 до 2007 година по основ на редовните обврски пошумена е површина од 8.391,92 ха и за истиот период по програмата за проширена репродукција пошумени се 5.414 ха или вкупно пошумени се 13.805,92 ха со 34.514.800 садници).

Овие податоци покажуваат дека ЈП „Македонски шуми“ и пред почнување на акцијата вршеше пошумувања и тоа на поголеми површини од површините пошумувани со акцијата акцијата “Ден на дрвото-засади ја својата иднина” и со многу поголем процент на прифат бидејќи пошумувањата се вршени од наши вработени за временски период кој однапред е планиран за да се овозможи стручно и квалитетно пошумување.

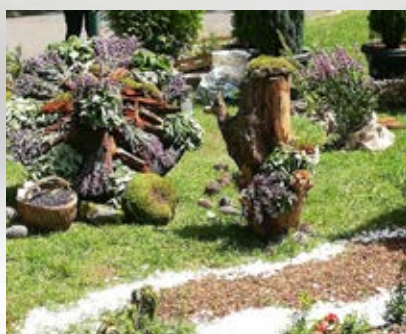
Директорот на ЈП Македонски шуми, Зоран Ѓорѓиев, врз основа на претходните анализи, заклучи: “ЈП „Македонски шуми“ ќе продолжи со понатамошно пошумување и озеленување на целата територија на Република Македонија, но не на начин на кој досега се спроведувааше, со акцијата “Ден на дрвото-засади ја својата иднина”.

Сметаме дека, ако е потребно пошумување и озеленување на локации на нешумско земјиште, еродирани терени, голини или друг тип на површини надвор од нашите редовни планови и законски обврски, потребно е истото да се изврши врз основа на изготвена и одобрена проект програма. Во изработката на Програмата да бидат вклучени експерти и стручни лица од областа, со цел да се овозможи подготвување на површините и пошумување со саден материјал кој ќе биде соодветен за истите, а пошумувањето да го вршат стручни лица. Ова пролетно пошумување ја покажува вистинската функција на редовно, стручно и контролирано пошумување”.

5-ти Скопски цветен фестивал

ЈП Македонски шуми со забележително учество на фестивалот

На Скопскиот цветен фестивал, кој на 12 и 13 мај се одржа по петти пат, со свои производи, за првпат учествуваше и ЈП Македонски шуми, при што беше претставено расадничкото производство на ЈП Македонски шуми. Штандот на ЈП Македонски шуми на посетителите на фестивалот им понуди еден уникатен пристап кон презентирањето на приозводи од шумата, за кои повеќето граѓани не се свесни дека се дел од дејностите на јавното претпријатие. Акцентот беше ставен на расадничкото производство и за првпат беа понудени декоративни видови на садници од сопствено производство.

Во расадниците на ЈП Македонски шуми се произведуваат од 3 500 до 4.500 000 садници на дрвни и декоративни видови, во зависност од обврските пропишани со Законот за шуми.. Секторот за одгледување, подигање, екологија на шумите и лов при ЈП Македонски шуми, за прв пат комерцијално го промовира производството на декоративни видови на садници, етрично масло и други производи и полупроизводи на пазарот во Р. Македонија. Штандот го подготвија вработените во Секторот за подигање, одгледување, екологија и лов: шум.инж Славица Стефанова, Марјан Стојаноски, Љупчо Мицев, Тина Делова други вработени од ПШС Караџица, а резултатот, на радост на сите беше позитивен и забележителен.

“Задоволни сме од посетеноста на штандот на ЈП Македонски шуми, коментарите на посетителите и се надеваме дека ја доловивме нашата приказна за широкиот спектар на производи кои произлегуваат од работата во шума, како што се, пред сè смето за потсејување во шума, етеричните масла кои се произведуваат во Фабриката за дестилација на етерични масла во Берово, чаевите од маточина и жалфија од птобните плантажи во расадниците во Штип и Радовиш и Крива Паланка. Годинава, особено важно ни беше претставувањето на производство на шумски и декоративни видови, произведени во нашите расадници, со исклучително добар квалитет и поволни цени. Беше подготвен и поделен на посетителите посебен флаер за декоративни видови, кој може да се види и на нашиот веб сајт, ФБ-профилот на ЈПМШ и во останатите гласила на нашето претпријатие”- ни изјави м-р Маре Басова, помошник директор на Секторот за подигање, одгледување, екологија и лов.

НОВА
ГЕНЕРАЦИЈА
КАРБУРАТОРИ

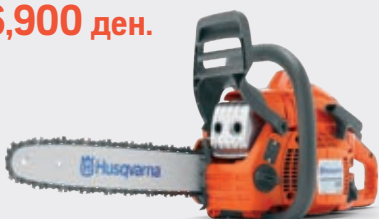
HUSQVARNA 236

38,2 cm³; 1,4kW; 33-40 cm; 4,7 kg; AutoTune - LowVib - X-Torq

14,200 11,690 ден.

HUSQVARNA 135

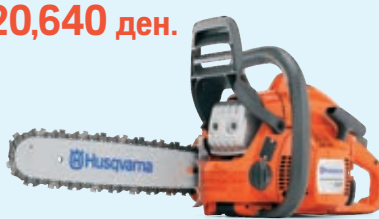
16,900 ден.

40,9 cm³; 1,5 kW; 35-40 cm; 4,4 kg

HUSQVARNA 435

20,640 ден.

40,9 cm³; 1,6 kW; 33-46 cm; 4,2 kg

HUSQVARNA 440

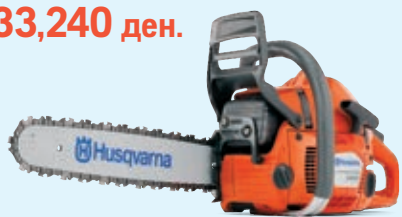
22,830 ден.

40,9 cm³; 1,8 kW; 33-46 cm; 4,5 kg

HUSQVARNA 346

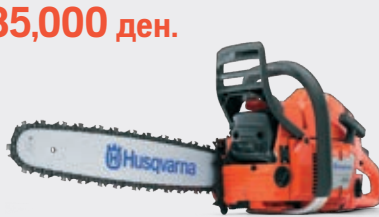
33,240 ден.

50,1 cm³; 2,7 kW; 33-50 cm; 5 kg

HUSQVARNA 365

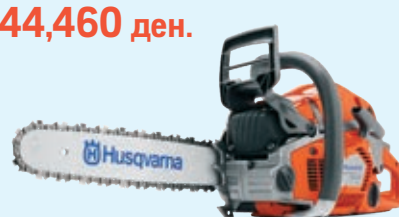
35,000 ден.

65,1 cm³; 3,4 kW; 38-70 cm; 6 kg

HUSQVARNA 560

44,460 ден.

59,8 cm³; 3,5 kW; 40 cm; 5,7 kg

HUSQVARNA 372

46,150 ден.

70,7 cm³; 3,9 kW; 38-71 cm; 6,1 kg

HUSQVARNA 576

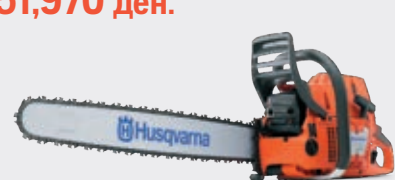
50,120 ден.

73,5 cm³; 4,2 kW; 38-71 cm; 6,6 kg

HUSQVARNA 390

51,970 ден.

88 cm³; 1,6 kW; 33-46 cm; 4,2 kg